فقه مصور عبادات

آسان سازی وآموزش احکام اسلام

پاکی | نماز | روزه | زکات | حج

د. عبدالله بن سالم باهمام

ترجمه
د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

نماز استسقاء

نماز استسقاء

مطالب

استسقاء

طلب باران از الله تعالی در زمان خشکسالی وقلت باران.

دلیل مشروعیت نماز استسقاء

نماز استسقاء سنت مؤکد است، بدلیل فعل نبی اکرم ﷺ چنانچه در حدیث عبدالله بن زید رضی الله عنه آمده است، اینکه نبی اکرم ﷺ به نماز گاه برآمدند وطلب باران کردند، بسوی قبله ایستادند، وردای شانرا واژگون پوشیدند، سپس دو رکعت نماز خواندند.(۱)

وقت نماز استسقاء

نماز استسقاء مشروع است، زمانیکه خشکسالی رخ دهد وباران نبارد، ویا آبهای چشمه سار ها وچاها کم شود، ویا رودخانه ها خشک شود ویا مانند اینها، مستحب آنستکه بعد از طلوع خورشید وبلندیش بمقدار یک نیزه یعنی تقریبا ثلث ساعت پس از طلوع خورشید مانند وقت نماز عید خوانده شود.

جای ادای نماز استسقاء

سنت آنست که در نمازگاه غیر از مسجد خوانده شود، زیرا که رسول الله ﷺ چنین کرده اند، مگر اینکه نیازی باشد.

وصف نماز استسقاء

۱. نماز استسقاء دو رکعت است بدون اذان واقامت، که در آن بصدای بلند قرائت کرده میشود.

۲. نمازگذار در رکعت اول پس از تکبیر تحریمه هفت تکبیر دیگر میگوید، ودر رکعت دوم بجز از تکبیر برخاستن از سجده پنج تکبیر دیگر میگوید.

۳. نماز گذار دستانش را با هر تکبیریکه میگوید بلند میکند، ودر میان تکبیرات حمد وسپاس الله تعالی را گفته وبر نبی اکرم ﷺ درود میفرستد.

۴. پس از پایان نماز امام یک خطبه میدهد، که در آن استغفار، وقرائت قرآن را بیشتر میکند، پس از آن بدعاء میپردازد، واز دعاهای ماثور بیشتر میخواند، واصرار میکند، ودر هنگام دعا دستانش را بلند میکند وبدرگاه الله تعالی عذر وزاری وفقر ومسکنت خود را با خشوع وخضوع کامل ابراز میدارد.

(۱) باتفاق بخاری ومسلم.

۵ـ امام در حالیکه رو بقبله ایستاده است، ردایش را واژگون نموده راستش را به سمت چپ وچپش را به راست میگرداند، وهمچنان در میان خود وپروردگارش بدعا مشغول میشود.

از احکام نماز استسقاء

۱. باید قبل از آن به مردم موعظه گفته شود تا دلهای شان رقت یابد: برای توبه ازگناهان تذکر داده شوند، ونیز بآنان تاکید شود تا حقوق مظلومان را برایشان باز گردانند، زیرا که ارتکاب گناهان سبب عدم نزول باران میباشد، وتوبه واستغفار وپرهیزگاری سبب اجابت دعاء وسبب خیر وبرکت میباشد، ومردم را به دادن صدقه به مستمندان بر می انگیزد، زیراکه چنین کاری سبب رحمت خداوند میباشد.

۲. برای برآمدن جهت ادای نماز استسقاء روزی را تعیین کنند، تا مردم برایش آمادگی داشته باشند.

۳. سنت آنست که رفتن به نماز با خشوع وخضوع وتضرع وتذلل وابراز نیاز به الله تعالی همراه باشد، بنابرآن آرایش وعطر زدن جواز ندارد، ابن عباس ﷺ در وصف برآمدن نبی اکرم ﷺ بسوی نماز استسقاء چنین روایت کرده است: (رسول الله ﷺ برای نماز بدون آراستن،[۱] با تواضع وفروتنی برآمدند تا اینکه به نمازگاه رسیدند).[۲]

۴. در خطبه ٔ استسقاء با دستان بلند دعاء واستغفار بسیار گوید.

مستحب هنگام نزول باران

مستحب آنست که هنگام نزول اولین قطرات باران بایستد وخود را در معرض آن قرار دهد، زیرا که نبی اکرم ﷺ چنانچه در حدیث انس ﷺ آمده چنین کرده اند: (بما ورسول الله ﷺ بارانی رسید، گفت: رسول الله ﷺ جامه اش را کشید تا اینکه باران بوی رسید، گفتیم ای رسول الله، چرا چنین کردید؟ فرمودند: تازه از نزد پروردگارش آمده است).[۳]

(۱) المتبذل: ترک آراستن وپوشاک خوب.

(۲) بروایت ابوداود.

(۳) بروایت مسلم.